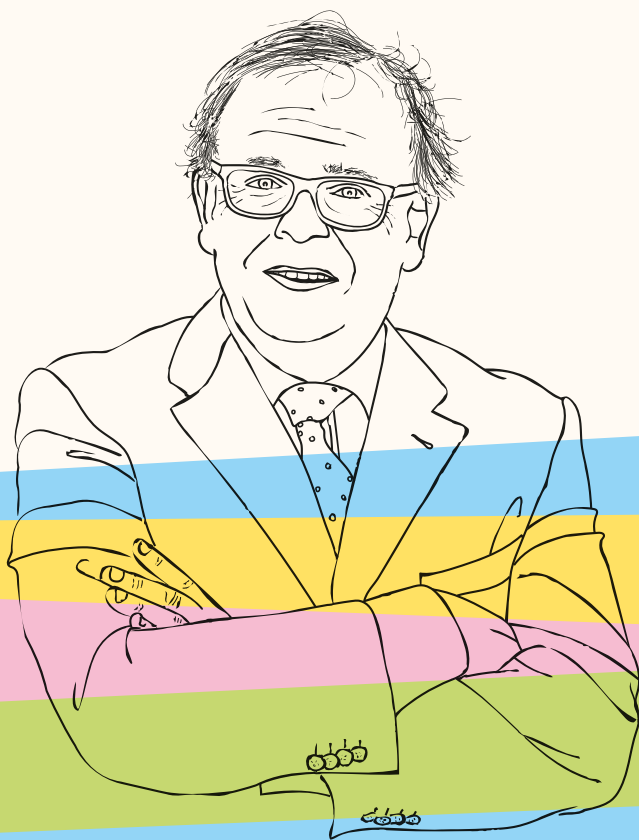

Woorden van de burgemeester

Woord vooraf

Op 16 maart 2020 gaat Nederland in lockdown. De winter is bijna ten einde, het voorjaar dient zich aan. Net als het virus dat de wereld bijna een jaar later nog steeds in zijn greep houdt. Twee dagen nadat het openbare leven op slot gaat, verschijnt in De Etalage mijn eerste Woord van de burgemeester. Een oproep aan de bewoners van onze gemeente om de maatregelen te volgen en naar elkaar om te kijken. Een eerste woord van dank.

Deze bundel geeft een inkijk in een bewogen jaar en de rol die ik daarin als burgemeester heb willen spelen. Ik heb geprobeerd de burgervader te zijn die zijn bevolking in crisistijd moed inspreekt. Die hoop en zorgen toont. Die moeilijke momenten onder woorden brengt en de aandacht vestigt op de prachtige natuur en de eensgezindheid in onze gemeenschap. Die dichtbij het leven staat.

Altijd met een warm hart voor de bewoners van mijn geliefde Eijsden-Margraten.

Dieudonné Akkermans
Burgemeester

Winter

Eijsden-Margraten en het coronavirus ~ 9 ~

Lente

Terug naar de basis ~ 12 ~
Steun zeker nu elkaar! ~ 13 ~
De Goede Week ~ 14 ~
Menselijke maat ~ 15 ~
De kracht van lokaal ~ 16 ~
(Nieuwe) vrijheid ~ 17 ~
Voedsellessen in coronatijd ~ 18 ~
Dichtbij het leven ~ 19 ~
Nederigheid ~ 20 ~
Minder is meer ~ 21 ~
Cramignon, het nieuwe ritme ~ 22 ~
De groene driehoek, tijd om te handelen ~ 24 ~
Gelijke kansen ~ 25 ~

Zomer

Eenzaamheid ~ 28 ~
Verantwoord loslaten ~ 29 ~
Lintjesregen ~ 30 ~
Het verlangen naar de achtertuin ~ 31 ~

Corona gaat niet met vakantie ~ 34 ~
Co-fit ~ 35 ~
Vissen voor een betere wereld ~ 36 ~
Iedereen telt ~ 37 ~

Herfst

De nieuwe oogst ~ 40 ~
De teststraat ~ 41 ~
Nieuwe rituelen ~ 42 ~
Sturen in de mist ~ 43 ~
Zoals wij zijn, zo zijn de tijden ~ 44 ~
In harmonie met de tijd ~ 45 ~
Op de golven van COVID-19 ~ 46 ~
Een platform voor verenigingen ~ 47 ~
Geven maakt gezond ~ 48 ~
Bouwen aan een nieuw perspectief ~ 49 ~
Durf te vragen ~ 50 ~
Op afstand verbonden ~ 51 ~
Stilte voor de storm ~ 52 ~

Winter

Sluit de horeca in je hart ~ 57 ~

Winter

Eijsden- Margraten en het coronavirus

De boodschap van het kabinet is heel helder. Alleen samen voorkomen we dat meer mensen het virus krijgen en ziek worden. En alleen als er minder mensen ziek worden, kunnen we de nodige zorg en hulpverlening garanderen. Ik vraag u daarom met klem om de maatregelen van het kabinet op te volgen.

Ik vind het bijzonder belangrijk om nog een vraag te stellen aan een ieder met extra draagkracht, aandacht en tijd. Oudere, zieke en eenzame mensen en mensen die veel zorgen voor anderen, kunnen in deze tijd uw hulp gebruiken. Ik wil u vragen om naar elkaar om te kijken, nog meer dan u normaal doet. En om kalm te blijven en uw naasten gerust te stellen wanneer men het gevoel heeft er alleen voor te staan.

We zetten ons op dit moment volop in om onze gemeenschap te verbinden en te beschermen. De gemeente blijft bereikbaar en belangrijke dienstverlening loopt door.

Tot slot wil ik graag waardering en steun uitspreken voor alle mensen in de zorg en andere vitale beroepen. Heel erg veel dank voor uw inzet.

Lente

25

maart

Terug naar de basis

We zijn inmiddels een week verder en het crisisteam van de gemeente is volop aan de slag met de maatregelen en de gevolgen voor onze gemeenschap. Daarbij gaan we terug naar de basis: veiligheid, gezondheid, primaire levensbehoeften. We luisteren naar vragen van ouderen, gezinnen en ondernemers. En samen met zorginstellingen, overheden, bedrijven en vrijwilligers vinden we oplossingen, van heel klein tot heel ingrijpend. Dat lukt door een gezamenlijke aanpak en door creatief te durven zijn, onder het motto van 'dichtbij het leven'.

Het doet me heel goed om te merken dat we zonder veel problemen de zeer ingrijpende noodmaatregelen hebben kunnen doorvoeren; zoals het afgelasten van evenementen en het sluiten van eet- en drinkgelegenheden. Maar gezondheid gaat voor. En daar is begrip en waardering voor.

Zorg goed voor uzelf en voor elkaar en blijf binnen bij milde klachten, neem geen risico op het besmetten van anderen.

01

april

Steun zeker nu elkaar!

Het dal is vruchtbaarder dan de top. Dit mooie citaat is van Toon Hermans. Ik ken het echter uit de mond van mijn moeder. Als kind al gaf ze me deze wijsheid mee. Bij tegenslag - in het dal - ontstaan de krachtigste en vruchtbaarste ideeën. Ik zie heel veel mooie initiatieven in onze gemeenschap om elkaar steun te bieden en het gevoel te geven dat we hier samen inzitten en hier ook samen weer uitkomen. Dat maakt me trots en dankbaar.

Het Rijk heeft burgemeesters gevraagd om toe te zien op de landelijke maatregelen. Met een team van buitengewoon opsporingsambtenaren, toezichthouders en wijkagenten zijn we dagelijks op straat, om ervoor te zorgen dat hygiëne- en afstandsmaatregelen in acht worden genomen. Immers, alleen zo zorgen we ervoor dat we samen gezond en veilig blijven en dat onze zorg de enorme toename aan patiënten aankan. Hierbij reken ik ook op u. U kunt ons helpen door onveilige situaties bij ons te melden, via een telefoonnummer en een app.

De afgelopen weken kon ik geen arm om mijn moeder heenslaan, omdat ze net als veel andere ouders en grootouders in een verzorgingshuis verblijft. Voor haar eigen veiligheid afgesloten van de buitenwereld. Daarom zeg ik nu tegen haar en ook tegen u: het dal is vruchtbaarder dan de top. We komen hier samen weer uit. Blijf goed voor elkaar zorgen.

De Goede Week

De laatste dagen voor Pasen zijn aangebroken. De Goede Week, zoals dat heet. Maar is die week wel goed? We nemen, net na het 25-jarig jubileum van het Schengenakkoord, een harde grens waar in Europa. Toeristen zijn niet meer welkom, Duitsers en Belgen roepen we op om thuis te blijven. Dat is, gezien de omstandigheden, gerechtvaardigd. Maar het doet geen recht aan onze gastvrijheid.

Veel mensen staan voor een enorme uitdaging. Ondernemers beleven bange tijden, ouderen en kwetsbaren moeten hun geliefden missen. Ons verenigingsleven staat stil. Bronken en evenementen, toch de trots van onze gemeenschap, zijn afgelast. In veel gezinnen gaat het offer dat we brengen gepaard met veel verdriet.

Juist in deze tijd dringen de echte levensvragen zich op. We voelen ons, vanuit onze huiskamers, nauw met elkaar verbonden. Dichtbij het leven, met oog voor de zwakkeren in onze samenleving. We putten kracht uit de vele voorbeelden van solidariteit tussen mensen: boodschappendiensten, mantelzorg, mensen die een luisterend oor bieden.

Geloof, hoop en liefde: voor mij zijn dat ook nu de belangrijkste waarden in het leven. Het geloof is mijn ankerpunt, de hoop dat we deze crisis aankunnen houden we samen levend. En de liefde, dat is de warmte die we elkaar geven. Dat is Dichtbij het leven. Ik wens u, uit de grond van mijn hart, een Goede Week toe. Een week die eindigt met het Paasfeest: het feest van verlichting en een nieuw begin.

Blijf gezond, alvast bijzondere Paasdagen.

Menselijke maat

De tijd lijkt een beetje stil te staan. De dagen gaan trager en de mensen ook. De lucht is frisser, door de stilte krijgt de wereld een andere klank. We passen ons aan aan de vertraagde tijd en schenken aandacht aan onze naasten. Veel mensen herontdekken de lokale natuur met een wandeling om hun huis.

Terwijl we de megastore inruilen voor de winkel om de hoek krijgt het begrip Cittaslow een nieuwe dimensie. En af en toe dringt de vraag zich op: willen we nog wel terug naar hoe het was? Natuurlijk, velen zijn alleen en niet meer samen. Onze gastvrije gemeente is veranderd in een 1,5-meter-maatschappij. Maar hoezeer we ook uitkijken naar momenten van echt en ongedwongen contact, we zien ook dingen die we niet meer kwijt willen.

We zoeken naar een nieuwe menselijke maat. Een nieuwe orde, waarin het begrip waarde centraal staat. Waarin de natuur onze bescherming geniet. Waarin winstbejag wordt overgenomen door een economie met toegevoegde waarde voor de maatschappij. Waarin de zorg weer echt om mensen draait.

Laten we deze tijd aangrijpen om na te denken over hoe we ons verhouden tot tijd, plaats en ruimte. En laten we de cramignon dansen, in dat nieuwe ritme van het leven en het hart. Blijf volhouden in deze moeilijke tijd. We gaan samen op weg naar een nieuwe en betere wereld. Een wereld met een nieuwe menselijke maat.

De kracht van lokaal

De afgelopen week hingen in onze gemeente op veel plekken de vlaggen halfstok. Onze geliefde pastoor René Graat stierf op 11 april aan de gevolgen van een corona-infectie. Met paard en wagen, begeleid door de jonkheden, werd hij door 'zijn' dorpen gereden. Meer dan 600 dorpsbewoners in Reijmerstok, Banholt en Noorbeek brachten hem een collectief eerbetoon. Dát is de kracht van lokaal.

Het Heuvelland gaat dezer dagen in de weekenden op slot. Ook onze gastvrije gemeente kan niet anders dan dagjesmensen weren, voor hun eigen veiligheid en die van onze inwoners. Tweederde van ons gemeentepersoneel staat paraat om mensen vriendelijk te woord te staan. Ook dat is de kracht van lokaal.

Gezond en veilig voedsel halen we van dichtbij. Mensen ontdekken nieuwe plekken, restaurants spelen met afhaalssystemen in op de crisis. Boeren & Buren slaan de handen ineen. Sterrenkoks stellen hun recepten beschikbaar, we koken voor onze buurtgenoten, doen een beroep op Tafeltje Dekje. Allemaal de kracht van lokaal.

Als kleine gemeente worden we zwaar getroffen door het virus. We hebben, op één na, de meeste ziekenhuisopnames van heel Limburg. Dat is nogal wat. We willen graag terug naar een normale situatie, maar weten niet of dat nog kan. Beloken Pasen, de zondag na Pasen, is de Dag van Barmhartigheid. Laten we dat in gedachten houden en elkaar bijstaan, zodat we het leed uiteindelijk een plekje kunnen geven. Nu niet bij elkaar, maar wel mét elkaar!

(Nieuwe) vrijheid

In dankbaarheid en trots koesteren we, al 75 jaar, onze vrijheid. De vrijheid om buiten rond te lopen en je geliefden te ontvangen. De vrijheid om te spelen met je vriendjes. De vrijheid om zonder mondkapje je werk te doen en een dag verlof te nemen. De oudere, het kind, de zorgverlener: ze zijn elk een deel van die vrijheid kwijt. En ze zijn elk op zoek naar een nieuwe vrijheid.

Zelf mis ik de vrijheid rond activiteiten en evenementen. De 60-jarige huwelijken, de vergaderingen, de onderscheidingen. Twaalf inwoners van onze gemeente kregen hun lintje dit jaar telefonisch opgespeld. We voeren een gezondheidsoorlog waarin de vrijheid om hen de hand te schudden is gesneuveld. En ook ik ga op zoek naar een nieuwe vrijheid.

Maar dat is geen absolute waarde. Voor mij is vrijheid niet los te zien van verbondenheid en verantwoordelijkheid. Dat leidt in deze 1,5 meter maatschappij tot een paradox. Want hoe houden we afstand, maar blijven we verbonden met ons hart? Hoe herwinnen we onze vrijheid, zonder de zorg voor onze kwetsbaren uit het oog te verliezen? Waar ligt de balans tussen ons eigen belang en dat van de ander?

Vorig jaar september vierden we 75 jaar Liberation: vrijheid in relatie tot verbondenheid en verantwoordelijkheid. "De kunst van het leven is thuis te zijn alsof men op reis is", zei Godfried Bomans. Laten we elkaar vasthouden en een goede gezondheid wensen. Gewoon thuis. Dan kunnen we de reis naar vrijheid samen maken.

Voedsellessen in coronatijd

Voor wie in harmonie met de tijd leeft, zijn termen als eerlijk, puur en lokaal vanzelfsprekend. Op het ritme van de seizoenen worden de vruchten gegeten, de gewassen ingezaaid en de groenten geoogst. We genieten in het voorjaar van de bloesem aan de bomen en kopen in de zomer de kersverse kersen langs de weg.

Gek genoeg leert Cittaslow ons, als het om voedsel gaat, dezelfde lessen als corona. “Blijf thuis”, zegt het virus, “maak je wereld kleiner.” “Eet lokaal”, vindt Cittaslow, “zoek je voedsel dichterbij.” “Houd je kring klein”, maant corona. “Houd de keten kort”, zegt Cittaslow.

Een groot deel van ons voedsel reist de halve wereld over. Maar voor gezond en veilig eten, hoeven we niet ver te gaan. Integendeel. Investeren in een gezonde bodem waarop gewassen kunnen groeien, voorkomt een hoop problemen. Door lokaal en met de seizoenen mee te eten, investeren we niet alleen in de lokale landbouw en economie, maar ook in onze eigen gezondheid.

We geven zelf onze wereld vorm. Waar vroeger de boer het beeld bepaalde, zijn bewoners en gebruikers nu aan zet. Van fast naar slow, van ver weg naar om de hoek, gaan we op zoek naar culinaire trots. Ik blader door Janneke Philippi's Appeltaart en roep u op om aan de slag te gaan. Met granen, eieren, boter en fruit uit de buurt, op zoek naar een nieuwe harmonie. Bij ons thuis ruikt het dit weekend naar appeltaart.

Dichtbij het leven

De komende tijd laten we, stap voor stap, het strenge regime los. De scholen zijn voor een deel weer open, de kapper is weer aan het werk. Maar de berg afdalen is moeilijker dan hem beklimmen. Zeker als die afdaling gepaard gaat met de pijn en de verwarring van een rouwproces. En hoewel de eerste stappen naar een nieuw evenwicht gezet zijn, hebben we onze vrijheid nog niet terug.

Als grensgemeente missen we bovendien de afstemming met onze buurlanden. De centrale, landelijke aansturing laat weinig ruimte voor euregionaal handelen. Terwijl voor onze gemeente het buitenland zoveel dichterbij is dan Den Haag. Onlangs ontmoette ik, aan de grens, mijn collega-burgemeester uit Voeren. Inwoners uit België namen hun boodschappen van onze Plus in ontvangst.

Zo brengt elke beperking nieuwe creativiteit. De anonieme klant wordt nu weer persoonlijk bediend. We denken groot en handelen klein. We praten niet, we doen. U en ik, we verenigen onze krachten, opdat we energie overhouden om de scherven van persoonlijk leed, sociaal gemis en economische schade op te rapen. Zo zorgen we samen voor een gezonde wendbaarheid en een nieuw perspectief.

Dat vraagt leiderschap van onze gemeente. Een proactieve houding waarin we keuzes durven maken en leren van onze fouten. Waarin we digitalisering omarmen en oplossingen bedenken voor mensen die anoniem of eenzaam zijn. Waarin we, samen met u, een nieuwe invulling geven aan Dichtbij het leven.

U kunt op ons rekenen.

Nederigheid

Nu de anderhalvemetersamenleving langzaam gestalte krijgt, wil iedereen vooraan staan. We zijn het binnenzitten zat en trekken een korte sprint naar het terras. Het grenzeloos consumeren, dat voor even zijn heerschappij was kwijtgeraakt, steekt weer de kop op. Maar juist nu is het belangrijk dat gezondheid en veiligheid prevaleren boven eigenbelang.

We kijken ernaar uit weer deel te nemen aan de maatschappij. Maar waar de één verlangt naar een avondje uit, hoopt de ander eindelijk zijn behandeling in het ziekenhuis voort te zetten. Alleen als we volop testen en traceren, kunnen we onze vaart versnellen. Dat doen we niet, in Nederland. En dus moeten we de verleiding om terug te keren naar het oude langer weerstaan.

Om gezond en veilig vooruit te gaan, moeten we soms even stilstaan, of zelf een stapje terug zetten. Dat vraagt om geduld en vertrouwen. En het vraagt om nederigheid. Om het vermogen om niet onszelf, maar de gezondheid en de vitaliteit van onze gemeenschap voorop te zetten.

Alleen kom je sneller, samen kom je verder. En ook al verlies je daarmee je plek op het terras, de echte winst ligt in de oprechte en duurzame ontmoeting met de mensen die je lief zijn. Daarom vraag ik u: laat wie gezond is, dankbaar zijn. Laat de sterken waken over de kwetsbaren. En laten we de ander de ruimte geven. Misschien wordt naar elkaar omkijken dan wel een mooie, nieuwe natuur.

Blijf elkaar trouw.

Minder is meer

De klanken van de trompet voel ik nog steeds onder mijn huid. De diepe stilte. De wind door de bladeren, de muziek over de grafstenen. Het was puur en rein. En het maakte diepe indruk.

Tijden heb ik me verheugd op deze dag. Memorial Day 2020 zou met de komst van de Koning een grootse herdenking worden. Maar het sluitstuk van 75 jaar bevrijding en adoptie werd een ingetogen en kleinschalige kranslegging. Geen 7.000 bezoekers, maar slechts 7 adoptanten. Geen grote muzikale omlijsting, maar een handvol muzikanten.

Op Memorial Day 2020 waren we met minder, maar in ons hart met meer. Door de live uitzending op L1 en NOS waren honderdduizenden in gedachten bij ons. Ze luisterden naar toespraken over dankbaarheid. Ze waren getuige van de puurste vorm van herdenken: ons adoptieprogramma, waarbij mensen onbaatzuchtig zorgen voor het graf van een onbekende die ooit voor hun vrijheid streed.

Onze begraafplaats biedt een levend monument voor onze bevrijders. Wij geven ze een gezicht en delen hun verhalen van generatie op generatie. Hier vind je ruimte voor reflectie. Dat voelde ook de Koning, die voor het eerst een bezoek aan de Amerikaanse Begraafplaats bracht.

Memorial Day 2020 leerde mij dat iets niet groots hoeft te zijn om diepe indruk te maken. Soms is minder juist meer. Dat zullen we ook de komende tijd ervaren. In ons dagelijks leven, met kleinere terrassen en collega's op afstand. Minder buiten, meer thuis. Laten we van kleinschaligheid iets bijzonders maken. Laten we samen ervaren dat minder inderdaad meer is.

Cramignon, het nieuwe ritme

Deze week wordt er geen cramignon gedanst. Dat betekent niet dat het voorjaar onopgemerkt aan ons voorbij trekt. Juist nu ervaren we wat dichtbij het leven écht betekent. We zijn ons extra bewust van de jaargetijden, het landschap en onze historie. We hebben de stilte herontdekt en ruimte zien ontstaan waar verkeer en evenementen aan de kant schoven.

Deze week viel me in dat kader de eensgezindheid in de gemeenteraden van Vaals, Gulpen-Wittem en Eijsden-Margraten in het bijzonder op. Er werd veelvuldig over de zogenaamde verkeersleefbaarheid gesproken. Over het aanwijzen van stiltegebieden en het niet een jaar rond vergunnen van evenementen. Het stemt mij hoopvol dat juist nu alle gemeenteraden zich over dergelijk wezenlijke thema's eenstemmig tonen.

In onze gemeente vertaalt zich dat door naar het project Buitengewoon Buitengebied. We stellen ons de vraag hoe we de balans bewaken tussen landschap en landbouw. Op afstand voeren we daarover diepgaande gesprekken. Over korte ketens, transparantie en wat we als gemeenschap echt nodig hebben. Nu en in de toekomst.

Zo zie je maar weer: alleen ga je sneller, samen kom je verder.

Deze nieuwe realiteit vraagt nogal wat, van iedereen. Van ondernemers, aan wie we in de horeca deze week in rap tempo ruim 25 vergunningen verleenden. En van de consument die kan kiezen voor zichzelf of voor het collectief. Voor het nemen van afstand en het bewaken van de rust. Of voor het tegenovergestelde...

Wat gaan we doen? Lopen we de springprocessie van Echternach en zetten we voor elke twee stappen voorwaarts er één terug? Als het aan mij ligt, kiezen we voor het ritme van onze gemeenschap: de dans van de cramignon.

Kom mer ien m'n sträötsje
Dan haw ich dig 'ns leef

De groene driehoek, tijd om te handelen

Terwijl ik dit schrijf, gutst de regen langs mijn ramen. Voor het eerst in tijden. Want de afgelopen maanden viel er nauwelijks neerslag. Net als afgelopen zomer, en net als de zomer daarvoor. Ook dat is een nieuwe realiteit: droogte, afgewisseld met hevige buien.

Die droogte eist zijn tol. Er ontstaan hitte-eilanden en watertekort of juist -overlast, de biodiversiteit staat onder druk. Daar kunnen we over klagen, maar we kunnen er ook iets aan doen. Allereerst door het probleem te erkennen en te kijken naar de hittekaarten en wateroverlastkaarten van onze gemeente. Vervolgens door keuzes te maken. Hoe maaien we de berm? Waarmee bedekken we de daken? En wat doen we met de voortuin?

Elke stoeptegel die erin of eruit gaat, heeft invloed op het geheel. En daarmee óók op ons. Want gezondheid, biodiversiteit en klimaat-acceptatie zijn als een groene driehoek met elkaar verbonden. Om in te spelen op toekomstig watertekort, moeten we nú iets doen. Laten we daarom kiezen voor natuurinclusief beheer. Als gemeenschap, maar ook als individu. De keten organiseren en afstand nemen van overdreven netheid in de buitenruimte. Initiatieven ontplooiën in de buurt om moeder natuur te helpen.

Het recent aangeplante tiny forest op het schoolplein in Gronsveld is een mooi startpunt van deze beweging. Hier komen gezondheid en biodiversiteit samen. En we nemen de kinderen van meet af aan mee. Dus lever die bestrijdingsmiddelen in en plant een boom in de tuin. Verander uw eetpatroon. En geef het klimaat én uw gezondheid een impuls.

Gelijke kansen

In Nederland gaat talent verloren. Niet wat je kunt of doet, maar je achtergrond bepaalt namelijk hoe ver je kunt komen. Het opleidingsniveau van je ouders, de buurt waarin je woont, of het land van herkomst. Of er een computer is, een internetverbinding. Of je ouders weten hoe je moet inloggen. Of ze je kunnen helpen met rekenen of taal.

Dat is niet alleen oneerlijk, het is schadelijk voor ons allemaal. Voor onze economie en arbeidsmarkt. Voor de toekomst van Nederland. En de coronacrisis heeft het probleem vergroot. Dat blijkt uit studies over afstandsonderwijs, die het belang van een sociale en veilige omgeving, thuis én op school, laten zien.

Zo'n veilige en ondersteunende thuissituatie is niet iedereen gegund. Als kind heb je dat niet door. Je ziet de oppervlakkige verschillen: een groter of juist kleiner huis, vakantie in een ander land. Niet dat verschillen in cultureel, sociaal en economisch kapitaal bepalend zijn voor de rest van je loopbaan. En dat segregatie niet in het onderwijs begint, maar ver daarvoor.

Het zet mij aan het denken over de twee-eenheid van school en thuis. Over het belang van vriendschap en sociale contacten. Ik hoop dat kinderen spelend en ontdekkend, met gelijke kansen voor iedereen, op weg kunnen naar de nieuwe realiteit. En ik vraag mij af hoe zijzelf deze tijd ervaren hebben. Wat hebben ze gemist? Waar hebben zij zich aan gestoord? En hoe zien zij de toekomst van onze samenleving?

Willen alle meesters en juffen, alle ouders en grootouders, hun kind daarom vragen mij te mailen? Ik ben erg benieuwd naar hun reacties.

Zomer

Eenzaamheid

Al drie maanden houden we noodgedwongen afstand van elkaar. Maar de prijs die we voor onze fysieke gezondheid betalen, is hoog. Voor veel ouderen is visite het hoogtepunt in de week. Een bezoekje aan de supermarkt breekt de dag en brengt je even onder de mensen. Nu duren de dagen lang. Actieve ouderen moeten het gezelschap van gezamenlijke activiteiten missen. Dementerenden begrijpen niet wat er aan de hand is.

Ook jongeren zijn eenzaam. Velen zitten op hun kamer, afgesloten van de informele settings waarin een groot deel van hun leven zich normaal afspeelt. We zien veel jeugd buiten, maar de mogelijkheden om elkaar te ontmoeten zijn beperkt. Onderwijs vindt nog grotendeels op afstand plaats, zonder samen de stof te ontdekken. Samen roeien, judoën... het mag nog niet. De sport is vooralsnog op het individu gericht.

Ook de mogelijkheden om je verder te ontwikkelen zijn beperkt. Stageplekken zijn op slot, eindexamens afgelast. Introductieweken zoals de INKOM worden opgeschort of krijgen een nieuwe vorm. Hospiteren en op kamers gaan moet op 1,5 meter afstand. Of helemaal niet, want veel studenten wonen noodgedwongen weer bij hun ouders, op afstand van hun vrienden.

Voor anderen is eenzaamheid een groot woord. Maar ze missen de ander wél. Artiesten die het zonder publiek moeten stellen. Kinderen die hun opa en oma graag willen zien. Bestuurders voor wie het contact met de bevolking zo belangrijk is. Ik hoop dat we straks een goede en gezonde inhaalslag kunnen maken om de generaties weer bij elkaar te krijgen.

Verantwoord loslaten

Langzaam lijken we de pandemie onder controle te krijgen. Hoewel het virus in grote delen van de wereld nog hard toeslaat, lijkt hier het ergste voorbij. Nu is het zaak dat zo te houden. We hopen op een spoedig vaccin, maar voorlopig is ons eigen gedrag bepalend.

Dat is nog niet zo makkelijk. Want wat doe je met het examenfeest van je kind, of met de vakantie? Hoe krijg je die anderhalve meter in je systeem? Hoe zoek je de verbinding niet fysiek, maar online, of in het hart? En hoe vertraag je als samenleving je tempo, niet voor een paar maanden, maar misschien wel voor altijd?

Net als bij de Bronk moeten we op zoek naar een andere invulling. Dat gaat met vallen en opstaan, want bijleren is makkelijker dan afleren. Maar het kán. We zien al dat de buitengebieden populairder zijn dan de binnensteden. Dat is gunstig voor het herstel van het toerisme én voor onze gezondheid, want hier is anderhalve meter afstand makkelijker te organiseren dan in de stad.

Maar het betekent ook dat de ergernis toeneemt. Met de hulp van onze nieuwe taskforce tegen drukte in het verkeer zoeken we de balans: tussen het verleiden van de toerist en het spreiden van de drukte, tussen economisch belang en leefbaarheid. We heten bezoekers welkom, maar niet allemaal tegelijk. Wellicht worden de binnensteden definitief autoluw.

Zo gaan we in kleine stapjes naar een nieuw evenwicht. Misschien wel op onze elektrische fiets, want die is niet voor niets zo populair.

Lintjesregen

Dit voorjaar mocht ik twaalf inwoners van onze gemeente verrassen met een lintje. Telefonisch weliswaar, want het welbekende virus gooide ook op dit vlak roet in het eten. Afgelopen vrijdag, tien weken later dan gepland, was het alsnog zover. Ik mocht niemand omhelzen en de familie moest het lintje opspelden. Maar wat was het goed om de mensen op wie we als gemeenschap zo trots zijn in hun ogen te kunnen kijken.

In de harten van de mensen leeft de gemeenschapszin, dat heb ik tijdens deze lintjesregen wel gezien. De gemeenschap is door de crisis niet veranderd in los zand, zoals velen beweren. We voelen ons door het isolement niet minder met elkaar verbonden. Integendeel: de honger naar ontmoeting en de wens om iets voor de ander te betekenen is gegroeid.

We zoeken naar een nieuwe balans. Wat is de functie van verenigingen? Hoe kwetsbaar zijn we? Hoe kunnen we onze idealen in de toekomst vormgeven? Veel mensen ontdekken de kunst van het maathouden. Geen ongebreidelde groei, maar gezondheid, saamhorigheid en het dienen van de gemeenschap.

De kracht van maatschappelijke weerbaarheid is belangrijk om ook toekomstige stormen te kunnen doorstaan. Ik stel vast dat we deze zomer met hernieuwde energie, vanuit een ongekende verbondenheid, de solidariteit een nieuwe vorm geven. We staan aan het begin van een nieuw tijdperk. Houd dat vast.

Laten we de Euregio niet vergeten. De digitale snelweg blijven raadplegen. Op gezondheid en weerbaarheid blijven letten. En vooral: op elkaar. Ik wens u een fijne zomer!

Het verlangen naar de achtertuin

Verlangen is een vreemde emotie. Altijd groter dan wat we hebben of krijgen. Altijd gericht op wat voor nu onbereikbaar lijkt. Maar zonder verlangen wordt het leven saai. De opwinding, de afwachting, het moment waarop je elkaar aankijkt of in de armen sluit: dat geeft het leven glans. Het is de reden waarom relaties blijven bestaan.

De persoonlijke ontmoeting zit in de Limburgse ziel. Onaangetast door corona blijft die ziel verlangen naar de ander. Ook nu digitale middelen zoveel fysieke contacten hebben overgenomen. Want die zijn daarvoor niet minder waardevol geworden, maar juist meer. Net zoals de schilderkunst met de uitvinding van de camera niet verdween, maar er juist door werd verheven.

Net als de schilder is de gastgever een kunstenaar geworden, uitgedaagd door een nieuwe technologie. Met een pallet aan mogelijkheden geeft hij kleur aan het verlangen om bij elkaar te zijn. Zijn kunstwerk is de ontmoeting, een kunstvorm die mensen met hun emoties verbindt. Als gemeente zijn we de gastgever die ruimte biedt aan het verlangen naar de achtertuin: ons eigen Heuvelland. Voor bewoners én bezoekers, zodat de passie en inspiratie om ons prachtige landschap voor de volgende generaties te bewaren, behouden blijft.

Dat doen we met trots en in een goede balans tussen rust en bedrijvigheid. Zo hopen we onze gastvrijheid in een mooie, nieuwe wijze van recreatie en ontspanning te verankeren. Niet overspoeld door een overvolle evenementenkalender, maar met gepast vermaak in de fijnmazigheid van het landschap. Met respect én verlangen naar het landschap en elkaar.

Corona gaat niet met vakantie

De zomer van 2020 was er een van tropische temperaturen en ongekende drukte. We hebben ons gastvriendelijk én gastveilig getoond, zoals de vele reacties van collega's en bekenden uit het land bewijzen. Ik ben ontzettend trots op iedereen die daaraan heeft bijgedragen. Op de hulpverleners en handhavers die onverstoort hebben doorgezet.

Want corona gaat niet met vakantie. Het virus steekt weer de kop op. Richtte onze zorg zich eerst op ouderen en kwetsbaren, nu raken jongeren besmet. Met minder risico's, maar toch. Moeten we strengere maatregelen accepteren? Laat u testen als u klachten heeft, download straks die app. Alleen zo smoren we een nieuwe besmettingsgolf in de kiem.

Nu die tweede golf sluimerend nadert, klinkt er een pleidooi om regionaal te denken en te handelen. Voor ons staat dat gelijk aan euregionaal. En dit keer zijn we voorbereid. We worden niet meer verrast door sluiting van de grenzen, maar kiezen voor euregionale solidariteit. Het vrije verkeer blijft. We passen ons, zo nodig met mondkapje, gewoon aan de situatie aan.

Als u wel eens een marathon heeft gelopen, weet u hoe belangrijk het is om de finish in zicht te hebben. Om te weten dat je halverwege bent, of bijna bij het eind. Bij de wedstrijd die u en ik lopen, hebben we geen idee. Misschien is het wel een ultramarathon. Ook die kunnen we aan. In estafette. Door op elkaar te letten en onze verantwoordelijkheid te nemen. Door niet voor onszelf, maar voor de ander te kiezen. Ik reken op uw steun.

Co-fit

Het lijkt erop dat COVID-19 volgend jaar in Nederland zijn eerste verjaardag viert. Dat hadden we niet verwacht. Hoopten we in maart nog met een paar weken klaar te zijn, later dit voorjaar schoof de grens naar 1 november. Nu is de horizon van de crisis verplaatst naar Nieuwjaarsdag. Maar ook dat, denkt de wetenschap, halen we niet.

Het virus vraagt een lange adem. Hoe fit zijn we om een tweede golf tegemoet te treden? Hoe fit zijn onze zorgverleners? Hoe fit zijn we zelf en onze omgeving, ons bedrijf en onze portemonnee? En zijn we alleen fit of co-fit - met z'n allen? Als we samen overeind willen blijven, vraagt dat om een moment van bezinning. Want hoe houd je, in deze omstandigheden, je energie op peil?

Als lokaal bestuurder werd ik gegrepen door de Franse minister van Cultuur. 2 miljard maakt hij vrij voor de cultuursector. Waarom dat zo belangrijk is, hoor ik u denken? Omdat cultuur, net als landschap, een bron van vitaliteit is. Een bron van ontspanning en beleving. Van ontmoeting. Dat is in deze tijd belangrijker dan ooit.

Afgelopen jaar kwamen meer dan 6.000 mensen bijeen voor het Liberation concert. Nu zijn we gedwongen tot een kleinere schaal. Maar ook dat biedt perspectief. Door de livestream kan iedereen meegenieten, zelfs in de VS. Ook dat is fit zijn: zoeken naar een passende oplossing. Op afstand en met creativiteit. Dat moet aan onze cultuursector wel besteed zijn.

Vissen voor een betere wereld

“In welke wereld wil ik leven?” - ik stel mijzelf die vraag steeds vaker. Behalve een pandemie is COVID-19 namelijk ook een duidelijk signaal. De grens van groei en expansie is bereikt, de toekomst vraagt om een ander ritme. Welk ritme, daarover moeten we met elkaar in gesprek. Ook u, als meedenkende burger.

Over 30 jaar woont tweederde van de wereldbevolking in de stad. Tussen de 6 en 7 miljard mensen, voor wie buiten steeds belangrijker wordt. Want met het leven in de stad neemt de behoefte aan rust, ruimte en een schoner klimaat toe. Zelfs Rem Koolhaas, sterarchitect van de mondiale stad, vraagt aandacht voor het platteland.

Een goede balans tussen stad, midden- en buitengebied is voor iedereen van belang. Gelukkig zien we boeren, buitenlui en bestuurders elkaar in allerlei initiatieven ontmoeten. Samen zetten we onze schouders onder duurzaamheid en biodiversiteit. We investeren in bloemrijke akkerranden. In educatie, voor de jeugd én voor volwassenen. Zodat iedereen beseft hoe mooi én kwetsbaar onze omgeving is.

Het antwoord op de fundamentele vraagstukken voor een betere wereld schuilt in de kleine initiatieven. Daarom ga ik op 19 september vissen bij de haven van Portofino. Samen met ondernemers en burgers die niet wachten op de overheid, maar zelf het heft in handen nemen. We vissen voor een betere wereld naar zwerfafval in en rond de Maas. Om het landschap schoon te houden, ook voor toekomstige generaties.

Wilt u meepraten over wat de wereld nodig heeft? Stuur u dan eens een mail. Ik zal hem met veel belangstelling lezen.

Iedereen telt

We mogen langzaam de draad weer oppakken. De scholen draaien op volle toeren, het verenigingsleven mag weer van start. Dat is nog best een kluif. Van bestuurders wordt een lange adem gevraagd. Ik ben trots dat jeugdwerk en verenigingsleven het geduld kunnen opbrengen om de pas in te houden, al is het ondenkbaar die prachtige sociale samenhang al te lang te moeten missen.

We zoeken naar de juiste manier om, in deze nieuwe constellatie, met elkaar om te gaan. Hoe lang dit traject zal duren, hebben we deels zelf in de hand. Als we oog houden voor elkaar, kunnen we ook de komende periode als gemeenschap doorstaan. We doen wat we kunnen, dat geldt voor iedereen. Met zorg voor de zwakkeren en de eenzamen, in verbondenheid en verantwoordelijkheid.

Daarmee doe ik ook op u een persoonlijk appèl. Nu het virus weer oplaait, nemen de druk op de zorg én de eenzaamheid weer toe. Iedereen telt, laten we dat niet vergeten. Ik hoop dat ook dit keer spontane acties het leed verlichten. Ook vanuit de politiek moeten we niet alleen praten over burgerparticipatie, maar medeleven tonen en laten zien dat we oog hebben voor wie kwetsbaar is.

Wat maakt het eigenlijk uit, of we wel of geen mondkapje moeten dragen? Als we de ander in bescherming nemen, hebben we ook zelf sneller onze vrijheid terug. Laten we onze grenzen bewaken om het maatschappelijk verkeer te borgen, maar onze geest de vrijheid gunnen om persoonlijke en landsgrenzen te overstijgen.

Herfst

De nieuwe oogst

Langzaam worden de dagen korter. De herfst doet zijn intrede, appels en peren zijn rijp voor de oogst. Ik vind dat altijd een mooi moment, vol dankbaarheid en overvloed. Een gebeurtenis die herinnert aan de levenskracht van onze natuur en de kracht van onze regio, waar lokale boeren het lekkerste fruit telen.

De kracht van lokaal is relevanter dan ooit. We hebben hem dit jaar vaak gezien: bij het eerbetoon aan onze geliefde pastoor René Graat. Toen we bezoekers vriendelijk maar beslist uit onze gemeente moesten weren. Toen we op zoek gingen naar nieuwe plekken en voedsel van dichtbij. En toen we dorpsgenoten bijstonden bij eenzaamheid en verdriet.

Ook nu verdient het lokale onze aandacht. Als het tijd is om te oogsten, kijkt de boer naar het plaatselijke weer, niet naar Den Haag. Waarom zouden we naar de Randstad kijken, terwijl net over de grens een nieuwe brandhaard van besmettingen oplaait? Als de files in teststraten toenemen en laboratoria het werk niet bijhouden? Het beleid omtrent studenten maar niet duidelijk wordt?

In onze omgeving, die al zo hard getroffen werd, dreigt een nieuwe golf. Dat vraagt om een warm hart en een koel hoofd. Om Euregionaal denken en lokaal handelen, met respect voor het sociale en culturele leven. Om aanpassingsvermogen en een scherpe blik voor wat echt belangrijk is: liefde, gezondheid en de herinnering aan wie niet meer onder ons is.

Op naar een gezonde oogst in 2021!

De teststraat

De tijd van griepjes en verkoudheden is weer aangebroken. Ongemakken waarover we in andere jaren niet eens nadenken. Dit jaar is elk kuchje reden voor vertwijfeling. Is dit het gevreesde virus? Mag ik nog naar buiten, kan ik naar mijn werk? Of vorm ik een bedreiging voor de mensen om me heen?

Natuurlijk: wie echt ziek is, doet een test en kruipt onder de wol. Toch raadt de GGD ook bij milde klachten aan om thuis te blijven en een afspraak in te plannen. Voor veel mensen voelt dat onnatuurlijk: we zijn gewend om juist op onze tanden te bijten. We melden ons niet 'zomaar' ziek.

Toch is dat precies wat nu van ons verwacht wordt: thuisblijven tot de testuitslag bekend is. Ook als de klachten intussen alweer verdwenen zijn. En dan blijkt, als na een dag of twee het moment is aangebroken, dat voor de teststraat lange rijen staan. Mensen die allemaal het zekere voor het onzekere nemen, vaak niet eens voor zichzelf.

Gelukkig loopt zo'n test voor de meeste mensen met een sissert af. Maar de groep met een positief resultaat groeit nog steeds. Dan is het hopen dat de ziekte mild verloopt. Dat je oude buurvrouw, bij wie je laatst nog op bezoek was, niet geraakt is. Daarom doen die lange rijen me goed: omdat ze zoveel meer laten zien dan wie er kucht en snottert. Omdat de teststraat gaat over verantwoordelijkheid en opoffering. Over echte solidariteit met onze medemens.

Nieuwe rituelen

We hebben allemaal zo onze gewoonten. De dag beginnen met een stevige kop koffie. Op woensdag naar de winkel, op zaterdag met de stofzuiger door het huis. Mensen die we regelmatig zien, plekken die we bezoeken. Een hobby om, al dan niet met anderen, te beoefenen. Die vastigheid zit in onze aard. En het valt niet mee hem los te laten.

Als vaste gewoonten en rituelen worden verstoord, zit het probleem vaak niet in de situatie. Niet de omstandigheden, maar onze denkbeelden daarover zorgen voor verwarring. Dan helpt het om nieuwe rituelen in te bouwen. Om bewust na te denken over een dagindeling die mééwerkt, niet tegen. Om het tempo aan te passen.

In dit jachtige bestaan worden we opeens gedwongen tot stilstand en geduld. Wie te snel wil gaan, gaat langzaam. Wie grote stappen nemen wil, komt niet verder dan wat geschuifel. Kies liever voor het kleine. Voor intensieve, kleinschalige contacten. Geen groots carnaval, maar kleine, kleurrijke ontmoetingen. Voor de humor van de buutreedner die ons door de donkere dagen helpt.

En als die hobby nu even moet wachten, ga dan de natuur in. Alleen of met je club: wandel, mediteer, desnoods allebei tegelijk. Voer de vogels. In lange wandeltochten of kleine ommetjes, om de werkdag te breken. Kijk eens goed om je heen. Met aandacht voor de omgeving en voor elkaar. Er is nog zoveel moois te zien.

Sturen in de mist

De herfst kleurt niet alleen de bomen, maar ook de landkaart rood. De tweede golf is een feit, maatregelen volgen elkaar in hoog tempo op. Elke dag vinden er kleurwisselingen plaats, die de verwarring verder vergroten. We sturen in de mist. Na jaren waarin het leven maakbaar leek, moet iedereen accepteren dat kwetsbaarheid erbij hoort. Bij de mens, de samenleving en de natuur.

Nog complexer wordt de situatie met de Noodwet, die voorgaat op het lokale handelen. Bestuurlijk Nederland steekt een hoop tijd in de organisatie ervan. Maar is het niet belangrijker om de handen uit de mouwen te steken? Zoals de BEST Taskforce, die perspectief schetst voor het leven na COVID-19. Die insteekt op herstel en hervorming om Limburg na de crisis de toekomst in te loodsen.

Ik sla daarom liever de handen ineen met mijn collega's in de buurt. Lokaal en grensoverschrijdend, met oog voor de gevolgen van COVID-19 voor de lokale economie en het culturele leven. Voor leefstijl, onderwijs en de mensen in de buurt. Opnieuw is het een zaak van de lange adem, waarin we elkaar nodig hebben om de crisis beheersbaar te houden. Om te zorgen dat er een vangnet is.

Daarbij ben ik benieuwd wat ú van de situatie denkt. Uw observaties en verhalen zijn meer dan welkom. Let intussen goed op elkaar, blijf gezond. En neem alstublieft de regels goed in acht.

Zoals wij zijn, zo zijn de tijden

De mooiste bloemen groeien aan de rand van het ravijn. Ik weet, het blijft verleidelijk ze te plukken. Maar wie zich in deze tijd te ver over de rand waagt, sleurt zomaar het halve dorp mee. Zoals Augustinus al zei: “Zoals wij zijn, zo zijn de tijden.” Laten wij daarom goed zijn, zodat ook de tijden beter worden.

Het heeft geen zin om te klagen. Onze gezondheid laat te wensen over. De aarde heeft het moeilijk. De horecaondernemer, die zich zo voorbeeldig heeft gedragen, krijgt het deksel op de neus. Dat is onverdiend en onterecht. Maar teleurstelling helpt niemand verder. Streng zijn voor onszelf, dat helpt.

Elkaar bemoedigen in deze moeilijke tijd. Oog hebben voor elkaar. Ruimte maken en de regels respecteren. Een mondkapje dragen, ook al zie je daar zelf het nut niet van in. Doe het voor elkaar. Zie om naar de hulpverleners. Help de horeca weer energie en perspectief te krijgen. Het heft ligt in onze handen.

Hemel en aarde zijn niet slecht, we gaan er alleen niet zo handig mee om. Onze gemeente is Limburgs koploper in COVID-19 besmettingen. Of dat nu komt door het bezoek van zoveel Walen, waar de besmettingsgraad hoog is, of door andere factoren: mijd de drukte, blijf weg van de rand. Want zoals wij zijn, zo zijn de tijden.

In harmonie met de tijd

Voor wie in harmonie met de tijd leeft, zijn termen als eerlijk, puur en lokaal vanzelfsprekend. Op het ritme van de seizoenen worden de vruchten gegeten, de gewassen gezaaid en de groenten geoogst. We beseffen dat we onderdeel zijn van een groter geheel. We leven in harmonie, met elkaar en onze omgeving. We staan dichtbij het leven.

De afgelopen decennia is ons klokje steeds sneller gaan tikken. Opgejaagd, leek het wel. Of joegen we onszelf op? Nu loopt de klok nergens meer gelijk. In de ziekenhuizen een gierende wekker, in de economie een trage slinger. In ons sociale leven, na een korte opleving, weer haperende wijzers. Zelfs het Zwitserse precisie-uurwerk heeft te lijden onder de tijd.

De huidige wintertijd is een mooi moment voor bezinning. Hoe snel zijn we weer gaan hollen, toen het eenmaal mocht? We horen het klokje thuis niet eens meer tikken, de warme klanken van de kerkklokken zijn aan dovemansoren gericht. Wordt het niet eens tijd, de tijd te nemen? De tijd zorgt ervoor dat we vooruitgaan, maar vraagt ons ook om af en toe stil te staan. Bij het verleden, bij onze vrijheid en bij elkaar.

Bij vrijheid die je kunt nemen, maar liever laat liggen, uit solidariteit met de ander. Om tijd te maken en ruimte te geven. Laten we proberen gezond te blijven. Dan gaan we samen op weg naar een nieuwe harmonie.

Op de golven van COVID-19

We zitten in zwaar weer. Virusvlagen teisteren ons land, we worden overspoeld door een nieuwe COVID-golf. Opnieuw staat ons leven in het teken van bestrijding en beperking. Van urgente problemen die vragen om een snelle oplossing. En van actie die gericht is op dit moment. Maar het 'nu' is niet het enige dat onze aandacht verdient.

Als we niet van crisis naar crisis geslingerd willen worden, moeten we bereid zijn voorbij het moment te kijken. Vooruit, maar óók terug. Wat hebben we eigenlijk van die eerste golf geleerd? Wat ging er goed, wat moet er anders? Zijn we de klappen van toen al te boven? Ligt nu dezelfde uitdaging voor? En hoe treden we de toekomst, met mogelijk nieuwe golven, tegemoet?

Voor sommigen is COVID-19 een excuus om niet vooruit te kijken. Om moeilijke vragen te vermijden onder het mom van 'het kan er niet meer bij'. Maar juist de lastige vragen zijn het waard om te stellen. Juist op die vragen hebben we een antwoord nodig. En het zoeken van die antwoorden, dat doe ik graag met u.

Als gemeente houden we, behalve het heden, ook verleden en toekomst in het oog. Ik nodig u uit om met ons mee te denken. Laten we onze krachten bundelen en samen werken aan verbinding, herstel en hervorming. Local for local, met bestuurders, bewoners en ondernemers.

We hebben geen andere keuze dan te dansen op de golven van COVID-19. Danst u met ons mee?

Een platform voor verenigingen

Net als het landschap is het verenigingsleven één van de kroonjuwelen van onze gemeente. Plekken waar we elkaar ontmoeten. Waar we samen onze tradities koesteren en het leven vieren. Die ons helpen gezond te blijven van lichaam en geest. Elkaar in het oog én in het hart te houden.

Nu staan al die tradities op de tocht. We kunnen niet samenkomen. Er liggen geen repetities in het verschiet, geen optredens of wedstrijden om naartoe te werken. Niet meer samen zingen of aan de wandel. Geen Cramignon dansen op het plein en geen biertje na het voetbal. Je zou er bijna somber van worden.

Laten we daarom samen bouwen aan nieuw perspectief. In samenspraak en samensturing met verenigingen, bestuurders en ambtenaren geven we onze tradities een nieuwe toekomst. Nu nog digitaal, en straks weer fysiek. Als gemeente bieden we alle inwoners graag een platform om positieve verhalen met elkaar te delen. Om onze zorgen te delen en samen na te denken over de toekomst.

Ik nodig u allemaal uit om mee te denken. Hoe stimuleren we herstel? Hoe bundelen we onze krachten en helpen we elkaar vooruit? Maar liefst 1 op de 4 mensen is lid van een vereniging, dus we zijn met genoeg. Meld u aan. We houden u op de hoogte van dit plan én van de aandacht die we aan andere groepen gaan besteden. Tot snel!

Geven maakt gezond

Ook een burgemeester is maar een mens. Iemand die fouten maakt en dan op blaren moet zitten. Afgelopen augustus belde het Sinterklaas-journaal, of ik een videoboodschap wilde opnemen voor de kinderen van Eijsden-Margraten. Mijn hoofd stond er niet naar, in beslag genomen door de uitdagingen die voorlagen. Dat was een inschattingsfout die later niet meer recht te zetten bleek. Ik heb de (stoom)boot gemist, daar is niks meer aan te doen.

Om het toch een beetje goed te maken, staat er voor ons huis in Eckelrade een mooie doos. Kinderen kunnen er hun tekening achterlaten, dan zorg ik dat die bij Sinterklaas terecht komt. Die Sint heeft trouwens goed begrepen wat mensen gelukkig maakt. En dan doel ik niet op het krijgen van cadeaus. Géven, dat is waar geluk op stoelt. Een cadeautje of een bosje bloemen, aandacht of praktische steun: uit internationaal onderzoek blijkt dat geven goed is voor je mentale en fysieke gezondheid.

Wie een ander helpt, ervaart het leven als zinvoller. Wie geeft, leeft langer en gelukkiger, ziet zijn bloeddruk dalen en is beter beschermd tegen de negatieve gevolgen van stress. Zelfs de mantelzorger, met al haar zorgen en verdriet, ervaart een positief effect. Blijkbaar zit omkijken naar elkaar diep in onze natuur verankerd.

Ik vind dat een mooie gedachte. Denk en help ook mee. Investeer in onze gemeenschap, sluit aan bij de sessies die we met verenigingen beleggen. Kijk naar elkaar om. Geef een ander uw glimlach. Misschien wordt u net zo oud als Sinterklaas.

Bouwen aan een nieuw perspectief

Afgelopen week vond de eerste bijeenkomst plaats om samen te werken aan verbinding, herstel en hervorming. Wethouder Piatek en ik spraken met eigenaren en vrijwilligers van buurt-, gemeenschaps- en verenigingshuizen. “Hoe gaat het met jullie?”, vroegen we. Wat er toen gebeurde, overtrof al mijn verwachtingen.

Natuurlijk waren er zorgen. Maar het gesprek ging al snel over kansen. En die bleken er, ondanks alle beperkingen, volop te zijn. Lichtend voorbeeld was Harmonie Diligentia, die dit jaar 100 jaar bestaat. Met een kerstpakkettenactie spekt ze de eigen kas en steunt ze lokale ondernemers. Voor het project ‘100 bomen voor 100 euro’ plant zij 100 bomen, symbool voor het honderdjarig bestaan.

Door te vragen om vruchtbare grond herstelt de harmonie de verbinding met de buurt. De belangrijkste les? Met creativiteit is nog een hoop mogelijk! Verzin een actie die ondernemers en bewoners verbindt. Neem maatregelen die gunstig zijn voor de kas én het milieu, zoals zonnepanelen op het dak van het buurthuis. Sla de handen ineen en denk buiten bestaande kaders. Dan bouwen we samen aan een nieuw perspectief.

Op donderdag 26 november treffen we elkaar online om te verkennen waar uitdagingen liggen en hoe krachten te bundelen. Eerst met verenigingen, later met ondernemers en andere groepen, of een mix van allemaal. Alles op zijn tijd, want we willen dat met volle aandacht doen. Voor de kerst hopen we een digitaal platform in de lucht te hebben. Wilt u meedenken? Meld u dan aan.

Durf te vragen

Soms stuit je op een probleem dat je eigen krachten te boven gaat. Je hebt geen idee waar te beginnen. Kennis schiet tekort, vaardigheden helpen je geen stap vooruit. Dan is het goed om te weten dat je er niet alleen voorstaat. Want wat voor de één een berg is, is voor de ander soms een peuleschil.

Op donderdag 26 november kwamen 44 mensen uit ons verenigingsleven online bij elkaar. Wethouders Jacobs, Piatek en ik hoorden zorgen over continuïteit. Sommige bestuursleden hadden hun leden al lang niet meer gezien en raakten de verbinding kwijt. Sommigen maakten zich zorgen over vaste lasten en het gebrek aan inkomsten. Anderen zagen de motivatie van hun leden dalen.

Daar stond tegenover dat menigeen met veel energie op zoek was naar nieuwe mogelijkheden. De Sportraad bracht mensen graag met elkaar in contact. De Koninklijke Harmonie Sainte Cécile uit Eijsden hield een digitale feestavond, compleet met quiz en samenzang. De Vuurtsteenmijnen ontvingen van de zomer kleinere gezelschappen. Dat beviel eigenlijk ontzettend goed.

Voor menigeen bleek deze bijeenkomst een nieuwe start. De één bood hulp bij het organiseren van een digitale vergadering, de ander om mee te denken. Problemen waren lang niet altijd zo groot als men zelf dacht. Om hulp durven vragen bleek vaak al genoeg om hem te krijgen. Een toepasselijker begin van deze advent, met de komst van Jezus en een nieuw perspectief, had ik niet kunnen bedenken.

Op afstand verbonden

Mensen zijn sociale wezens. We hebben de ander nodig. Voor emotionele en praktische steun, om onszelf te kunnen ontwikkelen. Omdat we samen verder komen dan alleen. Maar ook omdat ons lijf niet zonder aanraking kan.

In verbinding blijven is een eerste levensbehoefte. Baby's worden niet alleen rustiger van huid-op-huid contact, ze ontwikkelen zich ook beter en worden er zelfs slimmer van. Wie zich eenzaam of verdrietig voelt, heeft meer behoefte aan een arm om zich heen dan aan een troostend woord. Nu groeien onze kinderen op met mensen die maskers dragen en elkaar van een afstandje begroeten. Nu durven opa's en oma's hun kleinkinderen niet meer te knuffelen.

De mentale gevolgen van de 1,5-meter-samenleving worden zichtbaar. Niet alleen voor ouderen, maar voor alle leeftijdsgroepen. Angst, frustratie en machteloosheid nemen toe. De empathie voor anderen neemt af, emoties zoeken naar ontlading. Onze Zuiderburen hebben het knuffelcontact in het leven geroepen om huidhonger en eenzaamheid te bestrijden. Wij moeten het voorlopig doen met andere oplossingen om te ontspannen. Een goed boek of een hardlooptocht, mooie muziek of creativiteit. Op zoek naar de stilte in de natuur.

Ontspanning zorgt voor nieuwe empathie. Voor verbondenheid, al is de afstand verre van ideaal. Voor de ruimte om gevoelens onder woorden te brengen en met elkaar te delen. Schrijf ze op en stuur ze toe, dan geven we onze gemeente een menselijk gezicht. Blijf weerbaar. En houd elkaar vast, van hart tot hart.

Stilte voor de storm

De feestdagen naderen met rasse schreden. Voor velen een onwerkelijk gevoel, want het vooruitzicht van een gezamenlijke viering ontbreekt. Het wordt een stille kerst dit jaar, al doen de winkelstraten anders vermoeden. En met het einde van het jaar, lijkt ook het einde van ons uithoudingsvermogen in zicht.

De mensen zijn, zoals dat heet, 'coronamoe'. Moe van de maatregelen en de beperkingen. Moe van de zorgen om ouders en grootouders. Om werk, financiën of de eigen gezondheid. En met de moeheid neemt de nonchalance toe. De verleiding om los te laten en te vieren zoals vanouds.

Ik maak mij daar zorgen over. Het voorjaar staat nog vers in mijn geheugen. Ik hoop dat u de ski's op zolder laat en terugkijkt naar de vakantiefoto's van vroeger. Dat het verlangen om weg te gaan dichtbij huis vervulling vindt. Dat de stilte deze kerst niet wordt gevolgd door een nieuwe storm. Want de wind is nog niet gaan liggen.

Komende week wordt mijn moeder 94. Zoals zoveel andere dingen heeft ze ook COVID-19 overleefd. Ik word stil als ik denk aan haar, aan hoe klein haar wereld nu is. En ik realiseer me dat verantwoordelijkheid niet begint bij het Rijk, maar bij onszelf. Niet in Den Haag, maar in ons eigen huis. Laten we nu doorpakken, ook als dat zeer doet. Om de storm te doorstaan.

Winter

Sluit de horeca in je hart

Met de moed der wanhoop zoekt onze horeca naar kansen. Ondernemers hebben er alles aan gedaan om veilig door te kunnen. Ze hebben looproutes en luchtfilters aangelegd, tafels op 1,5 meter afstand geplaatst. Er zijn tenten opgezet, soms letterlijk en figuurlijk muren gesloopt.

Het mocht niet baten. Al bijna zes maanden zijn de deuren van cafés en restaurants gesloten. Hotels en pensions beleven zware tijden. Waar de kerstmaand zich in andere jaren met rijkge vulde menukaarten het hoogtepunt van gastvrijheid toont, heerst nu de leegte. De steun in de keten loopt zienderogen achteruit.

En toch willen en kunnen ondernemers niet bij de pakken neerzitten. Ondanks de diversiteit in de branche gaan ze er samen keihard tegenaan, ook in deze nieuwe lockdown. Ze zoeken de verbinding met elkaar, met verenigingen, met de gemeenschap. Ze knappen hun zaak op, springen bij in andere sectoren of stappen over op afhaal: alles om in het vroege voorjaar verder te kunnen.

Als gemeente en gemeenschap is het onze taak elkaar te steunen. Laat de horeca en alle andere lokale ondernemers niet alleen. Wij, consumenten, maken het verschil tussen zwemmen of verzuipen. Ga thuis uit eten, als dat kan. Haal wat vaker een maaltijd bij het restaurant om de hoek. En laat onze ondernemers merken dat uit het oog, ook in het hart kan zijn.

Mijmeringen

voor 2021

Als blijvende herinnering
aan een bijzonder jaar.

**Viastory
Creative Agency**

+

